Lietas Nr. C33373813
Lietas arhīva Nr. C-3738-13

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 5.septembrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese M.Ābele izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Lomonosova ielā 10, civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers.D/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

konstatēja

2013.gada 10.maijā /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers.D/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai ar atbildētāju ir kopīgi bērni, proti, /pers. C/, kurš dzimis /datums/, par ko Rīgas pilsētas dzimtsarakstu nodaļas 2006.gada 12.aprīlī izdarīts ieraksts un izsniegta dzimšanas apliecība /apliecības numurs/ un /pers.D/, kura dzimusi /datums/, par ko Salaspils novada dzimtsarakstu nodaļā 2010.gada 17.maijā izdarīts ieraksts un izsniegta dzimšanas apliecība /apliecības numurs/.

Atbildētājs uzturlīdzekļus maksā neregulāri un nepietiekamā daudzumā.

Bērni atrodas mātes apgādībā, ko apliecina prasībai pievienotā Salaspils novada Sociālā dienesta 2013.gada 27.marta izziņa Nr.3 – 16/170 par atbilstību trūcīgās ģimenes statusam.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam Ls 100 ik mēnesi līdz pilngadībai un meitas /pers.D/ uzturam Ls 100 ik mēnesi līdz viņas pilngadībai. Tāpat, prasītāja lūdz tiesu izprasīt no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras par atbildētāja algotā darbā gūtajiem ienākumiem.

Norāda, ka nevēlas, lai notiktu lietas uzklausīšana tiesas sēdē.

Tiesnese konstatējusi, ka 2013.gada 30.maijā atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}pantam atbildētājam uz adresi: /adrese A/, nosūtīts prasības pieteikums paskaidrojumu vai iebildumu sniegšanai.

Atbildētāja iebildumi vai paskaidrojumi uz celto prasību tiesā nav saņemti.

Pārbaudot Tiesu informācijas sistēmas pieejamos datus no VMIS, konstatēts, ka atbildētāja deklarētā dzīves vieta ir norādīta /adrese/. Tiesas sūtītā korespondence atpakaļ tiesā nav saņemta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

2013.gada 22.jūlijā tiesa nosūtījusi pusēm paziņojumu, ka civillieta tiks izskatīta 2013.gada 05.septembrī rakstveida procesā un, ka pilns tiesas spriedums lietas dalībniekiem būs pieejams sākot ar 2013.gada 06.septembri.

Tiesnese, iepazinusies ar prasības pieteikumu un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un izvērtējusi tos kopumā, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietas izskatīšanas laikā konstatēts un par to nav strīda, ka atbildētājs ir /pers. C/ un /pers.D/ tēvs. Ar lietas materiāliem pievienotajām dzimšanas apliecībām/apliecības numurs/ un/apliecības numurs/ apstiprinās, ka /pers. A/ un /pers.D/ 2006.gada 09.aprīlī dzimis dēls /pers. C/, savukārt 2010.gada 03.maijā dzimusi meita /pers.D/.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto dēls un meita dzīvo kopā ar māti /pers. A/ un atrodas viņas ikdienas aizgādībā. Visas rūpes par dēla un meitas aizgādību, aprūpi, uzraudzību un audzināšanu ikdienā realizē prasītāja.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10. pants noteic, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Ievērojot minētos nosacījumus, tiesa, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, konstatē apstākļus, kas raksturo kvalitatīvu un pilnvērtīgu bērna uzturu un abu vecāku materiālo stāvokli.

Prasītāja norāda, ka viena bērna uzturam nepieciešamo uzturlīdzekļu apmērs pārsniedz Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, proti, prasītāja lūdz piedzīt katram bērnam Ls 100 apmērā mēnesī.

Uztura došanas pienākums ietver ne vien bērna nodrošināšanu ar ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bet arī vecāku pienākumu izglītot un audzināt bērnu.

Ievērojot izklāstītos argumentus, tiesa uzskata, ka atbildētājam neatkarīgi no viņa materiālā stāvokļa ir jāpiedalās dēla uzturēšanā.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (noteikumi spēkā līdz 2013.gada 1.janvārim un uz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi) nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai — 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai — 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punkts noteic, ka no 2011.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir200 lati.

Norādītais tiesiskais regulējums uzliek par pienākumu katrai personai, tai skaitā trūcīgai, maznodrošinātai vai maksātnespējīgai sniegt savam bērnam valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa no tiesu informatīvā sistēmā pieejamās publiskās datu bāzes konstatējusi, ka atbildētājam nekustamais īpašums, kapitāldaļas uzņēmumos un transportlīdzekļi nav reģistrēti.

Prasības pieteikumā ietverts lūgums par pierādījumu izprasīšanu, lūdzot izprasīt ziņas no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras par atbildētāja algotā darbā gūtajiem ienākumiem.

Tiesa pamatojoties uz Civillikuma 179.panta pirmās daļas prasībām, kā arī uz nepieciešamību noskaidrot vecāku materiālo stāvokli 2013.gada 22.jūlijā pieprasīja VSAA Salaspils KAP sniegt ziņas par prasītājas un atbildētāja kā apdrošinātās personas veiktajām iemaksām pēdējā (12 mēneši) laikā.

2013.gada 12.augustā tiesā saņemta Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras iemaksu nodaļas informācijas pieprasījuma apstrādes daļas atbilde uz tiesas pieprasījumu. Atbildes vēstulē norādīts, ka /pers. A/ kā apdrošinātā persona nav veikusi iemaksas pēdējā gada laikā. Savukārt, par /pers.D/ kā apdrošinātās personas veiktajām iemaksām no 2012.gada jūnija līdz 2013.gada 07.augustam ir reģistrētas šādas ziņas: par 2012.gada jūnija, jūlija, augusta, septembra, oktobra, novembra un decembra mēnešiem vidējie ienākumi mēnesī ir Ls 635,30 apmērā, taču par 2013.gada janvāra februāra, marta, aprīļa, maija un jūnija mēnešiem vidējās iemaksas ir Ls 885,38 apmērā.

Lietas materiālos atrodas 2013.gada 27.marta LR Salaspils novada sociālā dienesta izziņa par atbilstību trūcīgās ģimenes (personas) statusam Nr.3 – 16/170, no kuras redzams, ka prasītājai /pers. A/, /pers. E/, /pers.D/ un /pers. C/ piešķirts trūcīgās (personas) statuss atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumiem Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu".

Tāpat, prasītāja ir iesniegusi 2012.gada 04.oktobra Individuālo darba meklēšanas plānu Nr.121004 – 458, no kura redzams, ka prasītājai ir piešķirts bezdarbnieka statuss.

Tiesnese ņem vērā to, ka atbildētājs paskaidrojumus vai iebildumus uz celto prasību nav iesniedzis.

Uzturlīdzekļu apmēru raksturo Civillikuma 177.pants, kurā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto apstākli un lietas materiālos esošo izdevumu aprēķinu, ka bērnu uzturam izlietojami prasības pieteikumā norādītie naudas līdzekļi.

Prasītāja norāda, ka abu bērnu uzturam vidēji izlieto Ls 400 mēnesī.

Tiesa pie apstākļiem, kad prasītājai nav konstatēts ienākumu avots apšauba prasītājas norādītos izdevumus, taču ņem vērā, ka prasītāja, negūstot ienākumus piekrīt segti pusi no bērnu uzturam nepieciešamiem līdzekļiem.

Tiesa konstatējusi, ka atbildētājs likumā noteiktā kārtībā ir informēts par lietas izskatīšanu, taču iebildumus nav iesniedzis.

Tāpat tiesa ņem vērā apstākli, ka atbildētāja ienākumi attiecībā pret prasītājas materiālo stāvokli kopumā ir ievērojami labāki. Atbildētājs var sniegt lielākus maksājumus bērna uzturam nekā prasītāja, ja prasītājai ienākumi nav fiksēti vispār. Šāda kārtība atbilstu bērna interesēm un apstāklim, ka prasītāja nodrošina bērnu ikdienas uzturu un vajadzības.

Ievērojot minēto, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi dēla /pers. C/ uzturam Ls 100 un meitas /pers.D/ uzturam Ls 100 mēnesī, sākot no 2013.gada 10.maija līdz bērnu pilngadības sasniegšanai.

Pie apstākļiem, kad prasītāja atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi, kas saistīti ar valsts nodevas samaksu un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Piedzenamās valsts nodevas apmēru kopā veido Ls 360, kas tiek noteikts saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, viena gada termiņa kopējo piedzenamo uzturlīdzekļu summu Ls 1200 (katram bērnam), Civilprocesa 34.panta pirmās daļas pirmā punkta a) apakšpunktu un saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, kā arī ar lietā esošo izziņu, kurā fiksēti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi kopā Ls 4,14.

Ņemot vērā minēto un Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi, kas saistīti ar valsts nodevas samaksu Ls 360 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 4,14. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi fiksēti saskaņā ar VAS „Latvijas Pasts" pakalpojuma tarifiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms 10 (desmit) dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 190., 193., un 204^{1}.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ **prasību apmierināt.**

Piedzīt no /pers.D/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus kopējā summā Ls 200,00 (divi simti lati un 00 santīmi) mēnesī nepilngadīgā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, un meitas /pers.D/, personas kods /personas kods/, sākot no 2013.gada 10.maija līdz bērnu pilngadības sasniegšanai.

Piedzīt no /pers.D/, personas kods/personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus, kas saistīti ar valsts nodevas samaksu Ls 360 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 4,14, kopā Ls 364,14 (trīs simti sešdesmit četri lati un 14 santīmi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami - Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2013.gada 05.septembra spriedumu civillietā Nr.C33373813.

Valsts nodeva iemaksājama - Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200. Maksājuma mērķī jānorāda atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2013.gada 05.septembra spriedumu civillietā Nr.C33373813.

Kvīts oriģināls par izdarīto samaksu par labu valstij iesniedzams Rīgas rajona tiesā 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās brīža. Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā 30 dienu laikā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ M.Ābele

NORAKSTS PAREIZS

Rīgas rajona tiesas tiesnese M.Ābele

Rīga, 05.09.2013.g.